

Õiguskantsler

Teie 13.02.2025 nr

Meie 17.03.2025 nr 7-6/250506/2501848

Ingliskeelne õpe eestikeelsel õppekaval

Lugupeetud avaldaja

Kirjutasite, et õpite Tallinna Tehnikaülikoolis [] erialal. Kuigi õppekava on eestikeelne, on mitmed õppeained inglise keeles. Märkisite, et teisel semestril on ingliskeelseid aineid juba viis. Palusite õiguskantsleri hinnangut, kas ingliskeelne õpe eestikeelsel õppekaval on seadusega kooskõlas.

Eestikeelsel õppekaval on lubatud osa õppest viia läbi võõrkeeles (näiteks inglise keeles). Tänapäeval on vähemalt ühe võõrkeele oskus osa kvaliteetsest kõrgharidusest. Eesti ja eestikeelse keeleruumi väiksuse tõttu ei ole paraku alati kogu vajalik õppematerjal eesti keeles kättesaadav ning kui üliõpilased ei oska lisaks eesti keelele võõrkeeli, ei saa nad osaleda rahvusvahelises teadustöös ning õppesse pole võimalik kaasata välisõppejõude.

Siiski tuleb ülikoolil arvestada, et vähemalt 60 protsenti eestikeelse õppekava õppest peab toimuma eesti keeles.

Tallinna Tehnikaülikooli kinnitusele arvestab ülikool ka [] õppekava koostades, et võõrkeele osakaal õppes ei oleks lubatust suurem. Ülikoolilt saadud info põhjal võib öelda, et üliõpilasel on võimalik läbida kogu õppekava nii, et ingliskeelse õppe maht ei ületa 40 protsenti.

1. [Kõrgharidusseaduse](#) (KHaS) § 3 lõike 3 järgi on kõrgharidustaseme esimese ja teise astme õppekavade õppekeel eesti keel või kõrgkooli otsusel võõrkeel, kui see on vajalik õppe kvaliteedi või kõrgharidusega spetsialistide tagamiseks ja võõrkeelseks õppeks on olemas vajalikud ressursid.

[Keeleseaduse](#) § 26 lõikes 4 on öeldud, et haridus loetakse omandatuks eesti keeles, kui vähemalt 60 protsenti õppetööst toimus eesti keeles.

[Kõrgharidusstandardi](#) § 5 lõike 1 kohaselt määratakse õppekeel ja õpiväljundite saavutamiseks vajalikud muud keeled õppekavas.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Kõrgkool kehtestab ja avalikustab KHaS §-s 12 sätestatud arvestades kõrgharidustaseme õppesse vastuvõtu tingimused, sealhulgas õppekeele taseme miinimumnõuded (KHaS § 13 lg 1).

Seega ei pea eestikeelsetel õppekaval toimuma õpe täies mahus ainult eesti keeles, ülikool võib nõuda üliõpilaselt ka võõrkeeleskust ja pakkuda õpet osaliselt võõrkeeles.

2. Tallinna Tehnikaülikooli (TTÜ) õppekava [statuudi](#) § 3 lõike 6 punktis 3 on kirjas, et eestikeelsetes magistriõppe õppekavades on ka ingliskeelseid õppeaineid.

TTÜ-st selgitati õiguskantsleri nõunikule, et ülikool nõuab kõigilt eestikeelsetel õppekavadel õppijatelt õpiväljundite saavutamiseks inglise keele oskust. Ülikool soosib eestikeelsetel õppekavadel ingliskeelse õppe pakkumist muu hulgas seetõttu, et nii saavad üliõpilased omandada ingliskeelset erialast terminoloogiat, ülikool saab kaasata välisõppejõude, üliõpilased saavad inglise keeles õppimise kogemuse ja julgevad minna vahetusõpingutele.

TTÜ-st selgitati veel, et Teie valitud erialal ei ole ilma väga hea inglise keele oskuseta võimalik saavutada õppekava eesmärged, teha teadust ega töötada oma erialal. Kogu teadusmaailm ja infoväli (nt teiste riikide poliitikaanalüüsid) on ingliskeelsed. Peale selle on kogu erialane kirjandus inglise keeles.

Seda, et õppe läbimiseks on vaja osata inglise keelt ja et osa õppes toimub inglise keeles, selgitatakse üliõpilaskandidaadile juba sisseastumisel vestluse käigus (vt [sisseastumistingimused](#)). TTÜ esindaja sõnul näidatakse üliõpilastele õppekava infotunnis ka tüüpõpinguplaani, kus on loetletud kõik õppeained ja on näha iga õppeaine õppekeel.

3. [] õppekava koosneb kohustuslikest, valik- ja vabaainetest.

Kohustuslikud on 11 ainekursust (66 EAP-d), kohustuslik praktika (6 EAP-d) ja magistritöö (24 EAP-d). Neist neli ainekursust (24 EAP-d) on inglise keeles. Seega on kokku 96 EAP ulatuses kohustuslike õppe osi ning neist 24 EAP ulatuses (25%) on õpe inglise keeles. TTÜ-st selgitati, et mõistagi võib üliõpilane kirjutada magistritöö inglise keeles või sooritada praktika rahvusvahelises organisatsioonis, kuid see on tema enda vaba valik.

Valikaineid tuleb võtta kolm kursust (18 EAP-d). TTÜ-st saadud info kohaselt pakutakse üheksat valikainet, millest neli on inglise keeles. Ühe vabaaine saab üliõpilane valida kas TTÜ ainete hulgast või mõnest muust koolist. Niisiis vabaaine õppekeele valib tudeng ise.

Seega, kui õppekava kogumaht on 120 EAP-d, siis on seadusega nõutud 60 protsenti (72 EAP-d) eestikeelset õpet juba tagatud eesti keeles toimuva kohustusliku õppe osaga. Peale selle on üliõpilasel võimalik valida eestikeelseid valikaineid ja eestikeelne vabaaine, mis suurendab eestikeelse õppe mahtu veelgi.

TTÜ-st selgitati, et mõne ingliskeelse aine omandamist toetatakse eestikeelse õppematerjaliga. Näiteks olevat sotsiaalteaduste meetodite aines kõikide teemade kohta Moodle'i keskkonnas olemas eestikeelsed videoloengud. Nii et kui üliõpilasel on raskusi inglise keele jälgimisega, saab ta loengu eesti keeles järele vaadata. Lisaks korraldatakse aines kaks seminari eesti keeles, kus kõik eesti üliõpilased saavad ettekandeid teha ja kodutöö esitada eesti keeles.

Täna Teid pöördumise eest. Loodan, et see selgitus on abiks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Koopia (avaldaja andmeteta): Tallinna Tehnikaülikool